

VUOSIKERTOMUS 2020

Lasten ja nuorten puutarhayhdistys ry

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällysluettelo

Johdanto.....	1
1. Kumpulan koulukasvitarha toimintaympäristönä	4
2. Puutarha nuorisotyössä	6
Vihreän Oksan Werstas	6
Kesätyöt ja työharjoittelut	9
Vapaaehtoistoiminta	9
3. Puutarha ympäristökasvatuksessa.....	11
Kumpulan koulukasvitarhan leiritoiminta	11
Itä-Helsingin leiritoiminta	13
Leiritoiminnan palautetta ja tunnuslukuja	14
Leiriläisten iltapäiväkerho.....	14
Monikulttuurinen puutarhaperhekerho Basilika	15
Toimintaa kouluille ja oppilaitoksille.....	16
4. Koulutukset ja tapahtumat	17
5. Viestintä, vaikuttaminen ja yhteistyö	18
6. Hallinto ja henkilöstö	20
7. Talous.....	22

Johdanto

Lasten ja nuorten puutarhayhdistyksen toiminta-ajatuksena on syventää lasten ja nuorten viljelytaitoja ja -tietoja sekä luontosuhdetta. Yhdistyksen toiminta lisää puutarhakulttuurin tuntemusta kaupungissa sekä tukee kaikenikäisten hyvinvointia puutarhassa tapahtuvan yhteisen työn ja virkistymisen kautta.

Yhdistyksen toiminnan keskipisteenä on **Kumpulan koulukasvitarha**, 4,3 hehtaarin puutarha keskellä Helsinkiä. Koulukasvitarha on Helsingin kaupungin omistuksessa ja nuorisopalveluiden hallinnassa. Kumpulassa järjestettiin vuonna 2020 leiritoimintaa lapsille, nuorten työpajatoimintaa, vapaaehtoistoimintaa, perhekerho, Werstaan myyntitapahtumia sekä sadonkorjuujuhla. Kesän toiminta pystyttiin järjestämään suhteellisen normaalisti ja koronaturvallisesti pienemmillä ryhmillä ja tehostetuilla hygieniatoimilla.

Nuorisotyö

- Nuorten työpaja, Vihreän Oksan Werstas
- Vapaaehtoistoiminta
- Kesätyöt, työharjoittelut

Ympäristökasvatus

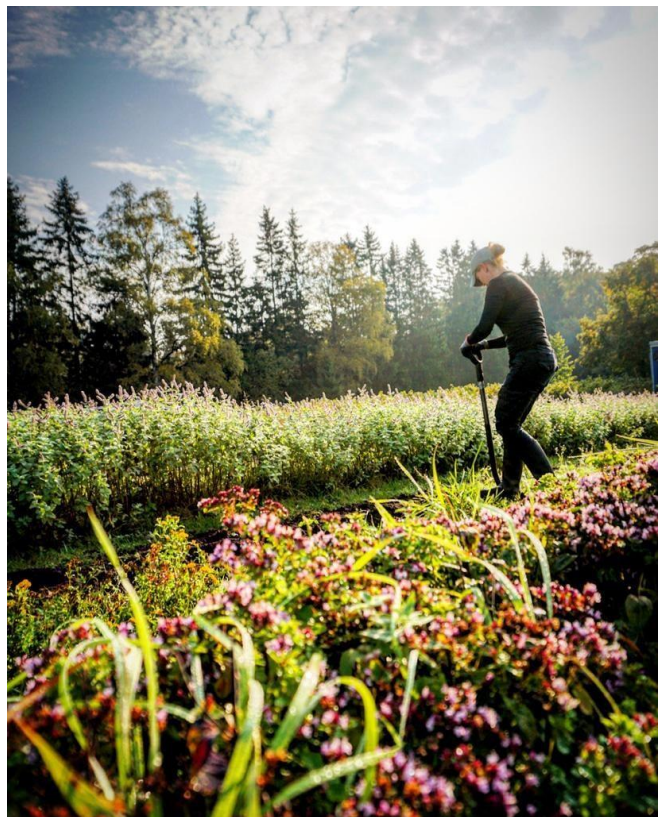
- Leirit, perhekerho, ip-kerho kesäkuussa
- Kouluvierailut
- Tuki ja materiaalit

PUUTARHA NUORISOTYÖSSÄ

Yhdistyksen nuorisotyön lippulaiva on **nuorten puutarhatyöpaja Vihreän Oksan Werstas**, joka on tarkoitettu 17-29 -vuotiaille ilman työtä tai koulutuspaikkaa oleville nuorille. Werstaalla tutustutaan puutarha-alan töihin käytännössä Kumpulan koulukasvitarhan viljelyksistä vastaten ja ulkopuolisia pihakohteita hoitaen. Toiminta pohjautuu puutarha-alan opetussuunnitelmaan.

JOHDANTO

Werstas toimi nonstop-periaatteella maaliskuusta joulukuuhun. Maaliskuussa pajatoimintaa nuorille ehti olla noin puolitoista viikkoa ennen pandemian aiheuttamia sulkutoimia. Maaliskuusta toukokuun loppuun työkokeilun nuorille oli tarjolla etätukea ja -tehtäviä. Kuntouttavan sopimuksella olevat nuoret pääsivät toimintaan huhtikuun lopulla, ensin etänä ja sitten koronaturvallisesti lähitoimintaan muutamana päivänä viikossa. Työssä oppijat pääsivät puutarhalle toukokuussa. Lähitoimintaan kaikkien kanssa palattiin kesäkuun alussa. Vuoden lopulla joulukuussa jouduttiin jälleen siirtymään etätoimintaan nuorten kanssa. Werstaan valmennuksessa oli yhteensä 17 nuorta, joista työkokeilusopimuksella 10, kuntouttavan sopimuksella neljä ja työssä oppijoita neljä¹. Nuoret saivat pajalla työ- ja yksilövalmennusta ja pajalta autettiin opiskelu- ja työpaikan haussa. Jatkoseurantaa jatketaan vuoden verran.

Leiritoiminta mahdollisti **työtä nuorille** apuohjaajille, joiden palkkaus tuli kaupungilta, mutta yhdistys vastasi nuorten ohjauksesta. Puutarhatöihin työllistettiin 12 nuorta.

Vapaaehtoistoiminta jatkui STEA:n rahoittamassa Itua elämään -hankkeessa. Hankkeen viimeisenä vuotena toiminta keskittyi Kumpulan koulukasvitarhalle. Syynä tähän oli sekä rahoituksen vähäisyys verrattuna edellisiin vuosiin sekä koronapandemian aiheuttamat rajoitteet. Talkoopäivien lisäksi toteutettiin Kumpula-live-lähetyksiä villivihanneksista ja niiden hyödyntämisestä, kesällä vapaaehtoisille oli myös oma kokkikerho ja syksyllä pystyttiin vielä järjestämään muutama retki.

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Kesällä 2020 oli yhteensä 17 lasten leiriä. Kumpulan koulukasvitarhalla järjestettiin lapsille kaikkiaan 13 leiriä. Kontula-Vesalassa järjestettiin neljä leiriä. Valtaosa leireistä oli viikon mittaisia, mutta juhannusviikon ja elokuussa juuri ennen koulujen alkua järjestetyt leirit olivat lyhempiä (3-4 päivää).

¹ Yksi nuori oli kahdella eri sopimuksella, mikä selittää erotuksen nuorten kokonaismäärässä

JOHDANTO

Lasten leireillä ohjattua leiritoimintaa oli Kumpulan koulukasvitarhalla klo 9-14 ja Kontula-Vesalassa klo 9-15. Lisäksi Kumpulassa järjestettiin alkukesästä iltapäiväkerho yhdistyksen jäsenille kello 14-16, mikä pidensi mukavasti pienimpien leiriläisten päivää.

Leiriläisiä oli kaikkiaan 242, joista 179 Kumpulan koulukasvitarhalla ja 63 leiriläistä Kontulan leiritoiminnassa. Leiripäivään sisältyi ohjauksen lisäksi lämmin lounas ja pidempiin leiripäiviin Kontulassa kevyt välipala. Osallistujamäärässä oli Kumpulassa koronan vuoksi selkeää laskua edelliseen vuoteen, koska lapsimäärää jouduttiin turvallisuussyistä rajoittamaan leiriryhmässä 13 lapseen normaalin 20 lapsen sijaan. Lisäksi yksi alkukesän leiri peruttiin koronan varotoimenpiteenä.

Varsinaisten leirien päätyttyä kesä jatkui vielä sadonkorjuulauantaisin syyskuun loppuun.

Koululaisilla oli mahdollisuus opastettuun päivään puutarhalla elo-syyskuussa. Vierailukäyntejä oli yhteensä 13, joihin osallistui yhteensä 215 oppilasta. Lisäksi koulukasvitarhalla vieraili maahanmuuttajien opiskelijaryhmiä Stadin ammattiopiston Osaamiskeskuksesta, KSL-opintokeskuksesta sekä Helsingin työväenopistosta, yhteensä 27 opiskelijaa.

Vuoden 2020 suuri ilonaihe oli **perhekerhotoiminnan** jatkuminen Kuluttajaosuustoiminnan säätiön avustuksen turvin. Monikulttuuriseen puutarhaperhekerho Basilikaan osallistui 13 perhettä, aikuisia 23 ja lapsia samoin 23. Lasten iät vaihtelivat 2 kuukaudesta 17 vuoteen, valtaosa oli alle kouluikäisiä. Alun perin tarkoituksena oli tehdä tiivistä yhteistyötä leikkipuistotoiminnan Kotoklubi Kanelin kanssa, mutta tämä kuivui kasaan koronarajoitusten vuoksi. Kerho onnistui kuitenkin hyvin ja toukokuun pienryhmätapaamisten jälkeen päästiin kesäkuussa koko kerhon voimin peltohommiin.

Kuva. Wilma Hurskainen

KUMPULAN KOULUKASVITARHA TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

1. Kumpulan koulukasvitarha toimintaympäristönä

Kumpulan koulukasvitarha (4,3 ha) on **ainoa lasten ja nuorten toimintaan erikoistunut puutarha Suomessa**. Kulttuurista arvoa on paitsi ainutlaatuisessa ympäristössä, myös 1920-luvun alusta keskeytyksettä jatkuneen toiminnan pitkässä traditiossa ja kehittyvässä toiminnassa. Helsingin kaupunki omistaa puutarhan ja Lasten ja nuorten puutarhayhdistys on vastannut toiminnasta vuodesta 2006 alkaen ensin yhdessä opetusviraston ja sittemmin nuorisopalveluiden kanssa. Syksyllä 2020 toiminnan järjestäminen kilpailutettiin jälleen viisivuotiskauden päättyessä. Yhdistys jatkaa toiminnan järjestäjänä myös seuraavan nelivuotiskauden (2 vuotta + 2 optiovuotta).

Koulukasvitarha mahdollistaa monipuolisen ympäristökasvatustoiminnan ympäristötaiteesta viljelyyn ja draamaan. Kasvitarhan alue jakautuu Vähänkyröntien molemmin puolin, isoon ja pieneen puoleen. Kasvitarhan pienellä puolella oli vuonna 2020 lasten leirien, perhekerhon ja vapaaehtoisten viljelytoimintaa. Ison puolen viljelyksistä vastasi Vihreän Oksan Werstas. Varsinaisten viljelylohkojen lisäksi kasvitarhalla on marjapensaita, omenapuita, nurmikenttiä, pensaita, puita ja istutuksia. Lasten erityisessä suosiossa on pieni takametsä mustikoineen ja majanrakennuspaikkoineen.

Viheralueiden hoidosta on vastannut yhdistyksen työpaja, Vihreän Oksan Werstas. Nurmikkoalueiden korjaus- ja maanparannustoimet ja puiden kunnosta huolehtiminen on tapahtunut yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Nurmialueiden leikkaus hoidettiin Werstaan, yhdistyksen kesätyönuorten, työkokeilijan ja vapaaehtoisten sekä nuorisopalveluiden kesätyönuorten yhteistyönä. Werstas hoiti herukkapensaiden istutusalueen peruskunnostuksen.

Kumpulan koulukasvitarhaa hoidetaan luonnonmukaisen viljelyn keinoin. Maan hoito suunnitellaan viljelynäkökohtien, lasten ja nuorten (viljelijöiden) ja kestävän käytön pohjalta. Viljelykierron avulla ylläpidetään ja parannetaan maan humuspitoisuutta, rakennetta ja ravinnetasapainoa. Työ on käsityövaltaista ja vaatii työvoimaa.

Maan muokkaus viljelytoimintaa varten hoidettiin hevostöinä kuten jo monena vuonna aiemmin. Maankäännössä oli hevosten lisäksi apuna pieni jyrsin. Pelkkä maankäyntö hevostyönä ei riitä vaan lisäksi on paljon lapiotyötä.

Vuosi oli poikkeuksellinen, sillä koronarajoitusten vuoksi Werstaan nuorten ryhmä (työkokeilijat, kuntouttavan työtoiminnan nuoret ja opiskelijat) pääsi toimimaan yhdessä

KUMPULAN KOULUKASVITARHA TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

vasta kesäkuun alusta. Työt kasaantuivat siis pitkälti Werstaan valmentajille. Lisäapuna oli tuntityövoimaa sekä yksi aikuinen työkokeilija.

Vuonna 2019 alueelle saatiin Scheteligin lahjoituksena kasvutunneli, jota päästiin nyt hyödyntämään heti maaliskuusta alkaen. Työvoima oli nuorten puuttuessa vähissä ja töitä riitti, kun kasvutunneli piti saada taimikasvatuskuntoon.

Kasvukaudet ovat erilaisia ja sadon varmistamiseksi vaaditaan jatkuvaa huolenpitoa ja kasvuston tarkkailua. Pitkäjännteinen ja osaava maan hoito takaa monipuolisen sadon lasten ja nuorten käyttöön. Vuonna 2020 erityistä haastetta aiheutti myyrä- ja rusakkokantojen kasvu. Saden turvaamiseksi muun muassa pystytettiin aitoja.

2. Puutarha nuorisotyössä

Vihreän Oksan Werstas

Vihreän Oksan Werstas on puutarhatyöpaja vailla koulutus- tai työpaikkaa oleville tukea tarvitseville alle 29-vuotiaille nuorille. Työpajametodi perustuu tekemällä oppimiseen. Pajalla opetellaan erilaisia taitoja arjenhallinnan harjoittelun lisäksi. Puutarhatyöpaja toimii nuoren työelämän tuntemusta kartuttavana työympäristönä. Werstas tarjoaa nuorelle kasvupaikan oman elämänhallinnan perustaitojen hankkimiseen, uuden oppimiseen sekä osallisuuteen ja sosiaaliseen vahvistumiseen ympäröivässä yhteisössä.

Työskentely Werstaalla pohjaa puutarhatalouden opetussuunnitelmaan, jota on muokattu pajatoimintaan sopivaksi. Nuori harjoittelee hahmottamaan ja havainnoimaan ympäristöään, minkä kautta hän oppii suunnittelemaan, toteuttamaan ja ylläpitämään puistoa ja puutarhaa eri vuodenaikoina. Paja toimii nonstoppina eli mukaan voi tulla, jos ryhmässä on tilaa. Kerrallaan pajalla voi olla maksimissaan 12 nuorta, jotta yksilöllinen ohjausote ja turvallinen toimintaympäristö taataan kaikille. Nuorelle tehdään sopimus kuukaudesta puoleen vuoteen tarpeen ja tilanteen mukaan. Pajanuorten jatkoseuranta on koettu tärkeäksi ja sitä kautta on pystytty tukemaan nuorten jatkopolutusta.

Tavoitteena on, että nuori pajajakson aikana:

- tutustuu puutarha-alan eri töihin, kuten avomaavihannesviljelyyn, kasvihuonetyöskentelyyn, viheralueiden hoitoon, viherrakentamiseen, puutöihin ja floristiikkaan, sadon jatkojalostukseen ja yritystoimintaan
- kohtaa työelämän arvoja työskentelemällä osana työyhteisöä
- sitoutuu työpajatoiminnan kautta yhteisöön ja vahvistaa omaa osallisuuttaan sekä omassa elinpiirissään että yhteiskunnassa
- löytää oman jatkopolun, opiskelu- tai työpaikan
- oppii arjenhallintaa ja elämänhallintataitoja sekä vahvistuu sosiaalisesti
- lisää omaa hyvinvointia ja huolehtii jaksamisesta levon, liikunnan ja ravitsemuksen avulla

Yksilövalmennuksen kautta autetaan nuorta löytämään vahvuutensa, luottamaan kykyihinsä ja oivaltamaan mahdollisuutensa. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan yksilövalmentajan ja nuoren välisellä kehityskeskustelujen sarjalla. Pajajakson alkupuolella nuorten kanssa tehdään valmennussuunnitelma. Sitä reflektoidaan ja tarkennetaan

PUUTARHA NUORISOTYÖSSÄ

kehityskeskusteluissa ja pajajakson tavoitteiden toteutumista arvioidaan päätöskeskustelussa. Yksilövalmennusta tehdään kiinteästi työvalmennuksen rinnalla.

Työvalmennuksen avulla kehitetään valmentautujan työelämätaitoja, työkykyä ja osaamista. Pajajakson aikana käydään läpi työelämän arvoja. Pajalle tulevat nuoret ovat pääosin kiinnostuneet puutarha-alasta ja motivoituneita oppimaan tekemällä. Monella on tulevaisuudensuunnitelmia liittyen alalle sijoittumiseen tai puutarhataitojen oppimiseen.

Nuorten pajavuosi 2020 alkoi maaliskuun alussa. Nuoret ehtivät olla vajaa pari viikkoa lähitoiminnassa, minkä jälkeen loppukevät elettiin tiukkojen koronarajoitusten alla. Nuorille annettiin etätukea ja -tehtäviä koko kevään ajan. Työssä oppijat pääsivät jo toukokuussa lähitoimintaan koulukasvitarhalle, samoin kuntouttavan sopimuksella olevat. Työkokeilijat pääsivät lähitoimintaan vasta kesäkuun alusta. Kesä ja syksy menivät pajatoiminnassa lähitoimintana, mutta loppuvuodesta jouduttiin jälleen siirtymään etätoimintaan pariaksi viikoksi.

Koronapandemia iski pahasti kevään valmistelutöihin puutarhalla. Samaan aikaan piti saada taimikasvatus käyntiin ja opetella uusia toimintatapoja nuorten etätukeen. Keväästä selvittiin lisäresurssien ja hyvän yhteishengen avulla, mutta normaalitilanteesta oltiin kaukana. Etäyhteyksiä ylläpidettiin vuoden mittaan Whatsappilla, Teamsillä ja ihan perinteisillä puhelulla. Keväällä myös lähetettiin kirje, jossa oli siemeniä omiin kylvöihin. Etätukeen oli rakennettu selkeä viikkorakenne ja nuoria pyrittiin tukemaan mahdollisimman yksilöllisesti. Sekä nuoret että valmentajat kokivat kuitenkin lähitoiminnan ehdottomasti paremmaksi. Werstaan toiminnan vahvuus on yhteisöllisessä toiminnassa ja arjen jakamisessa. Päivittäisessä toiminnassa toistuu avoin ja tasavertainen keskustelu, merkityksellinen työ ja yhdessä nautitut ateriat.

Werstaalla oli valmennuksessa yhteensä 17 nuorta. Työkokeiluun osallistui kymmenen ja kuntouttavaan työtoimintaan neljä nuorta. Lisäksi Werstaalla oli työssä oppijoina neljä nuorta².

Werstas työskenteli kasvukauden ajan Kumpulan koulukasvitarhalla vastaten viljelyalueiden hoidosta. Alkuvuosi toimittiin Kumpulan kasvitieteellisessä, missä on myös yhdistyksen toimisto. Kasvukauden jälkeen palattiin jälleen kasvitieteellisen tiloihin.

Toiminnan päärahoitus tuli Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Kuntouttavasta työpajatoiminnasta saatiin päiväkohtaisia korvauksia sopimuksen mukaisesti. Myös

² Yksi nuori oli toiminnassa kahdella eri sopimuksella

PUUTARHA NUORISOTYÖSSÄ

kuntouttavan etätoimintaan tehtiin keväällä erillinen sopimus pienen koronakatkon jälkeen.

Werstas hankki omarahoitusta hoitamalla Vallilan siirtolapuutarhan yhteisiä alueita, Rialton (taloyhtiö) piha-alueita ja myymällä taimia, satoa sekä jalostamia tuotteita. Korona peruutti kaikki myyntitapahtumat, joten päätettiin kokeilla suoramyyntiä koulukasvitarhalla. Tämä onnistuikin hyvin ja myyntiä tullaan varmasti jatkamaan tulevinakin vuosina. Satokasseja myytiin jo vakiintuneen käytännön mukaan kerran viikossa heinä-elokuussa, lisäksi osallistuttiin myyntitapahtumiin sekä koulukasvitarhalla että muualla. Ravintolayhteistyötä jatkettiin, ravintolat (Ora, Nolla ja Plein) kävivät ostamassa satoa ja sadon oheistuotteita suoraan koulukasvitarhalla.

Uutena toimintamuotona oli leikkokukkaviljelyn aloittaminen. Kimppuja myytiin koulukasvitarhalla. Leikkokukkaviljelyä ja siihen liittyvää toimintaa kehitetään edelleen tulevina vuosina.

Pajan itsearviointinnissa on käytössä Sovari – sosiaalisen vahvistumisen mittari. Lisäksi Werstas on mukana Party-arviointijärjestelmässä ja raportoi OKM:lle työn tuloksista vuosittain. Werstas on onnistunut tukemaan nuoria päivärytmin löytymisessä. Nuoret ovat kokeneet toiminnan merkitykselliseksi ja tuntevat olevansa osa yhteisöä. Pajalla tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tulee esille jokapäiväisessä paja-arjessa, sillä kaikki tekevät kaikkea vuorotellusti. Pajalla ei suosita tai sorsita, kaikilla on oikeus oppia. Jokaisella on omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa, joita tuetaan.

Puutarha-alan oppilaitokset ovat monen helsinkiläisen nuoren näkökulmasta kaukana. Vihreän Oksan Werstas on antanut matalan kynnyksen vaihtoehdon tutustua alaan ennen oppilaitokseen hakeutumista. Oppilaitosyhteistyötä tehdään useiden puutarha-alan

PUUTARHA NUORISOTYÖSSÄ

koulujen kanssa, vuonna 2020 Kiipulan ammattiopiston, TTS:n ja Keuda Mäntsälän kanssa. Olemme tehneet oppimisympäristön tunnistamisraportin, joka päivitetään uuden opetussuunnitelman mukaiseksi 2021.

Werstaan strategiaa päivitettiin vuodenvaihteessa 2018-2019 ja sen toteutumista on edistetty koronavuoden aikana, askelmerkeissä on edetty hyvin.

Kesätyöt ja työharjoittelut

Kumpulan koulukasvitarhalla löytyy paljon erilaisia töitä, joiden tekemiseen on hyvä ottaa nuoria mukaan. Yhdistys mahdollisti nuorisopalveluiden palkkaamille nuorille kesätyön leiriryhmien ohjaajina. Työnkuvaan sisältyi myös puutarhatöitä. Yhdistys vastasi nuorten ohjauksesta ja kaupunki palkkauksesta. Kuusi nuorta oli töissä kesäkuussa ja neljä nuorta heinä-elokuussa kukin yhden kuukauden verran.

Kesäsetelin avulla palkattiin Kontulan leiritoimintaan neljä nuorta sekä koulukasvitarhan alueenhoitoon neljä nuorta kaikki kahden viikon jaksolle. Yhdistys pääsi mukaan myös Kesätyö OP:n piikkiin -rahoitukseen, minkä avulla palkattiin heinäkuulle neljä nuorta kahden viikon jaksolle koulukasvitarhan alueenhoitoon. Neljä maahanmuuttajanuorta työllistyi Plan Suomen kautta Kumpulan koulukasvitarhan puutarhatöihin.

Puutarhatyöt mahdollistavat niidenkin nuorten palkkaamisen, joiden on esimerkiksi kielitaidon, ujuden tai jonkun muun syyn vuoksi vaikea saada töitä vapailta markkinoilta. Työtehtävät opitaan tekemällä. Keskeistä on riittävän ohjaustyövoiman varmistaminen.

Puutarha oli myös koronavuoteen ulkotilana turvallinen mahdollisuus kesätyökokemuksen saamiseen.

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoiminta jatkui STEA:n rahoittamassa **Itua elämään -hankkeessa** (2017-2019), jonka rahoitusta siirtyi vielä vuodelle 2020. Toiminta keskitettiin Kumpulan koulukasvitarhalle sekä koronarajoitusten että rahoituksen vähäisyyden vuoksi.

Kumpulan koulukasvitarhalla vapaaehtoisilla oli mahdollisuus **osallistua säännöllisesti puutarhatöihin** tiistaisin ja torstaisin kesäkuun puolesta välistä koulujen alkuun elokuussa. Työpäivän pituus oli neljä tuntia, klo 10-14 ja siihen sisältyi lämmin lounasruoka. Koulujen alun jälkeen toimintaa jatkettiin talkooilloissa ja -lauantaissa, joita järjestettiin yhteensä 14 kertaa. Lisäksi syksyllä tehtiin retket Kaupunginpuutarhaan ja Haltialaan.

PUUTARHA NUORISOTYÖSSÄ

Vapaaehtoisia oli vuonna 2020 mukana säännöllisessä toiminnassa 18 henkilöä, ikähaitari 15-68-vuotiaaseen, joista suurin osa oli 16-25-vuotiaita. Kymmenestä osallistumiskerrasta (40 tuntia) oli mahdollista saada todistus, jota voi hyödyntää myöhemmin vaikka kesätöiden haussa. Seitsemän henkilöä sai vapaaehtoistyöstä todistuksen.

Keväällä ennen kuin pystyttiin aloittamaan lähitoimintaa vapaaehtoisille, niin järjestettiin villivihannesten hyödyntämisestä **Kumpula Live-nettilähetysten sarja**, jossa oli neljä osaa. Ensimmäisenä kuvattiin video, jossa esiteltiin kolme helposti tunnistettavaa ja monikäyttöistä villivihannesta eli voikukka, nokkonen ja vuohenputki. Tämän lisäksi tehtiin kolme jaksoa, joissa esiteltiin helppoa, nopeaa ja edullista ruokaa villivihanneksista.

Instagram-lähetysten pituus oli 35—45 minuuttia. Suoratoistona lähetettyjen videoiden tallenteet ovat edelleen katsottavissa. Lisäksi kokonaisuuteen kuului Kumpulan koulukasvitarhalla järjestetty ohjattu villivihannesten keruutapahtuma.

Edellisten vuosien tapaan vapaaehtoisten oli mahdollisuus osallistua kesällä myös **kokkikerhoon** viitenä iltapäivänä.

Vapaaehtoisten yhdessä hoitama viljelypalsta on ollut aiempien vuosien tapaan koko hankkeen ytimessä. Yhteisöllisyys on selvästi lisääntynyt ja kynnys tutustua erilaisiin ihmisiin on madaltunut hankkeeseen osallistuneilla vapaaehtoisilla. Kokemukset kokkauslähetyksistä olivat hyviä, joten verkkotoimintaa kannattaa jatkaa jollain tavalla myös tulevinä vuosina. Melko pienellä vaivalla tavoitettiin useita kymmeniä osallistujia, jotka pääsivät mukaan hankkeeseen kotisohvaltaan. Etätoiminta onnistui hyvin suhteutettuna vähäiseen suunnittelu-aikaan ja mainostukseen.

Kuvassa: Voikukatäytteisiä herkkusieniä, voikukka-sinihomejuusto-saksanpähkinä-salaatti ja voikukkavoi.

3. Puutarha ympäristökasvatuksessa

Kumpulan koulukasvitarhan leiritoiminta

Koronapandemian vuoksi jouduttiin pitkään pohtimaan kesän leirien kohtaloa ja odottamaan viranomaisten ohjeistuksia. Leirit olivat täyttyneet ennätysvauhtia parissa päivässä jo talvella, toteutus vain oli epävarmaa. Lopulta noin kolme viikkoa ennen leirien alkua voitiin vahvistaa leiritoiminnan toteutus. Koronavirustilanteen vuoksi alkukesän leiriryhmiä jouduttiin kuitenkin pienentämään noin 13 lapseen ja leirit päätettiin kohdentaa pienimmille leiriläisille (7-9-vuotiaille), mutta mukaan otettiin myös muutama isosisarus. Loppukesässä oli vähemmän leiriryhmiä ja niiden osalta päätettiin edetä suunnitellusti.

Puutarhassa on reilusti ulkotilaa lapsille ja ohjaajille toimia. Pullonkaulana ja riskinä nähtiin kuitenkin sosiaalitytöt ja keittiö, minkä vuoksi katsottiin tarpeelliseksi rajoittaa samaan aikaan kasvitarhalla olevien lasten määrää.

Alkukesästä järjestettiin viljely-, ympäristötaide- ja tiedeleirejä. Loppukesästä oli kaksi viljelyleiriä ja kaksi seikkailuleiriä. Kaikilla leireillä lapsilla oli mahdollisuus myös viljelyyn. Tiedeleirit toteutettiin AVIn avustuksella muut leirit kaupungin ostopalveluna. Lasten leiripäivä oli kello 9-14, päivään sisältyi ohjatun toiminnan, vakuutusten ja materiaalien lisäksi lämmin lounas. Yhdistyksen jäsenille oli alkukesästä myös iltapäiväkerho, tämäkin toteutettiin ostopalvelun ulkopuolella.

Koronavirustilanne otettiin leirien järjestelyissä erityisesti huomioon. Toukokuussa laadittiin tarkennetut turvallisuus- ja toimintaohjeet leireille. Erityistä huomiota kiinnitettiin käsienspesuun, siivoukseen ja ruokailuihin. Ruokavuorot porrastettiin entistä selvemmin ja yksi leiri ruokaili pienellä puolella. Leiriryhmät pidettiin muutenkin toisistaan erillään ja leirien yhteistä toimintaa ei koronatilanteen vuoksi ollut. Vanhempia ohjeistettiin ja muistutettiin, että vähänkään kipeänä ei leirille tulla. Kaikki sujui hyvin ja sairastumisia ei juurikaan ollut. Yhtään koronavirusepäilyä ei leirikesän aikana ollut.

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Viljelyleirit

Yhdistys järjesti yhteensä viisi viljelyleiriä, joista kahteen viimeiseen oli yhdistettynä myös ympäristötaidetta. Leirit olivat viikon mittaisia, paitsi juhannusviikon leiri kesti kolme päivää. Kesän jälkeen, koulujen alettua, jatkettiin sadonkorjuu- ja syystyölauantaiden merkeissä. Kaikkiaan viljelyleireillä oli 69 lasta.

Lapset viljelivät pienellä puolella, jossa heidän lisäksi toimivat perhekerholaiset ja vapaaehtoiset. Viljelyn lisäksi ohjelmaan mahtui paljon leikkiä ja retkiä lähiympäristöön. Lähimetsässä käytiin tutustumassa syötäviin villivihanneksiin ja kasvitieteellisessä puutarhassa tutustuttiin eksoottisempiin kasveihin. Lapset nauttivat mullassa möyrimisestä, joillekin lapsille kitkeminen oli parasta puuhaa. Toiset taas innostuivat yrttispiraalin siistimisestä ja kunnostamisesta.

Ympäristötaideleirit

Ympäristötaideleirejä järjestettiin yhteensä kolme. Lapsia leireillä oli yhteensä 39. Kaksi ensimmäistä leiriä oli viikon mittaisia ja viimeinen juhannusviikon leiri kolmen päivän mittainen.

Takametsä oli leirien aktiivisessa käytössä ja sinne luotiin mielikuvitusmaailmoja, majoja ja löydettiin omia lempipaikkoja. Kukkapommeilla levitettiin kauneutta lähiympäristöön. Kasvitieteellisen retkillä tehtiin luonnoksia kukkaloistosta. Työt viimeisteltiin loppuun koulukasvitarhalla. Taiteilun ja leikin lisäksi leiriviikkoihin mahtui myös viljelyä.

Seikkailuleirit

Seikkailuleiri järjestettiin loppukesästä kaksi. Toinen leireistä oli viikon mittainen, toinen kolmipäiväinen. Leireille osallistui 33 lasta. Seikkailuleirillä yhdistyvät liikunnallisuus, taide ja kädentaidot sekä luonnon tutkiminen.

Leireillä toteutettiin muun muassa seikkailurata pienryhmissä. Tehtävänä oli kerätä sanoja rasteilta, ja muodostaa sanoista lause. Lauseella lunastettiin radan päätteeksi palkinto.

Perunoiden nostaminen osoittautui yhdeksi ensimmäisen leirin suosikkijutuista. Molemmilla leireillä lapset saivat viedä perunasatoa mukanaan kotiin.

Tiedeleirit

Alkukesästä järjestettiin kolme viikon mittaista tiedeleiriä. Lapsia leireillä oli 38. Leireillä rakennettiin pienoispuutarhoja, pelattiin ympäristöbingoa, tutkittiin maaperän pH-arvoja ja maaperän eliöstöä. Lisäksi retkeiltiin, leikittiin ja viljeltiin.

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Itä-Helsingin leiritoiminta

Kaupunkipuutarha ja sen asukit -leirit toteutettiin Kontulan nuorisotalolla ja Vesalan koululla. Leirejä oli neljä, 1.- 5.6., 8.- 12.6, 15.- 18.6. ja 22.6.-26.6. Leiripäivä oli kello 9-15 ja siihen sisältyi lämmin lounas sekä välipala. Leiriläisiä osallistui kaikkiaan 63.

Leirit sijoituivat lasten omaan lähiympäristöön itähelsinkiläiseen lähiöön. Tavoitteena oli löytää lapsille mielekästä ja luonnonläheistä puuhaa oman kodin läheltä ja näin antaa kaupunkilaislapsille vihreää vapaa-aikaa.

Leirin aamupäivät vietettiin Kontulan nuorisotalolla ja iltapäivät Vesalan koulun eläinkasvihuoneella. Aamupäivisin Kontulan nuorisotalolla lapset tekivät omia kylvöjään, leikkivät ja pelasivat yhdessä sekä söivät lounaan.

Iltapäiväksi siirryttiin yhdessä kävellen Vesalan koululle, jossa leiriläiset osallistuivat koulukasvitarhan eläinten ja kasvien hoitamiseen. Leiriläiset osallistuivat kasvihuoneen hoitamiseen työtehtävinään esim. juomakuppien peseminen, eläinten ruokkiminen ja ulkoiluttaminen, häkkien putsaaminen ja kasvien kastelu. Kaikki lapset pääsivät leiriviikon aikana tutustumaan kaikkiin eläinryhmiin pienryhmissä. Leirin iltapäivien aikana myös leikittiin ja pelattiin ulkona ja sisällä.

Koronasta johtuen tänä vuonna ei tehty bussiretkiä. Puuhaa riitti mukavasti lähiympäristössä. Kontulan metsät ovat yllättävän monipuolinen ja hauska retkikohde. Samalla lasten oma lähiympäristö tuli uudella tavalla tutuksi. Retkillä muun muassa tutkittiin luuppien avulla kasveja, kiviä ja hyönteisiä sekä tehtiin kuvametsästys.

Hyvä yhteistyö Vesalan koulun kanssa on ollut keskeistä leirien mahdollistumisen osalta. Yhteistyö on hyödyttänyt sekä koulua että yhdistystä ja ennen kaikkea alueen lapsia ja nuoria. Leirien toinen ohjaaja on tullut koulun rahoituksella ja lisäksi koulun kautta on löytynyt leireille apuohjaajia.

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Leiritoiminnan palautetta ja tunnuslukuja

Toimintaa dokumentoitiin säännöllisesti henkilöstökokousten muistioiden ja toiminnan valokuvaamisen avulla. Ohjaajat laativat viikkoraportit toiminnasta. Näissä nostettiin esille haasteita, kehittämiskohtia ja onnistumisia. Välitöntä palautetta kerättiin koko toimintakauden ajan niin asiakkailta kuin henkilöstöltä. Saatua palautetta on käsitelty henkilöstökokouksissa ja ryhdytty tarvittaessa palautteen vaatimiin toimenpiteisiin. Lisäksi yhdistyksen toiminnanjohtaja keräsi henkilöstöltä ja leiriläisten vanhemmilta sähköistä palautetta.

Rankan koronakevään jälkeen lasten leiritoiminta tuli selkeään tarpeeseen perheille. Mahdollisuus lasten yhteiseen toimintaan turvallisesti ulkona antoi voimia sekä lapsille että vanhemmille.

Palautetta leiriläisiltä ja vanhemmilta:

"Lapsi ei muuten luonnossa viihdy, mutta viljelyleirille hän haluaa. Näin on ollut jo useamman vuoden"

"Lapset olivat innoissaan sadon keräämisestä ja ylpeitä kotiin tuomistaan vihanneksista.

Niistä tehtiin ruokaa heti samana päivänä"

"Lapsi innostui villiyrteistä"

LEIRITOIMINNAN LUKUJA

	Leirien määrä	Leiripäiviä yhteensä	Leiriläisiä
Viljelyleiri	5	23	69
Ympäristötaideleiri	3	13	39
Seikkailuleiri	2	8	33
Tiedeleiri	3	13	38
Kaupunkipuutarha ja sen asukit	4	19	63
YHTEENSÄ	17	76	242

Leiriläisten iltapäiväkerho

Kumpulan koulukasvitarhalla toteutettiin kesäkuun leirien aikana yhdistyksen jäsenille suunnattu iltapäiväkerho. Kerhon avulla jäsenet saattoivat ostaa ohjattua turvallista toimintaa kaksi tuntia päivään lisää, klo 14-16. Kerholaisten määrä vaihteli 4-12 lapseen. Kerhosta pidettiin ja se nähtiin tarpeelliseksi, joten toimintaa varmasti jatketaan tulevinakin kesinä.

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Monikulttuurinen puutarhaperhekerho Basilika

Muutaman vuoden tauon jälkeen pystyttiin jälleen toteuttamaan puutarhaperhekerho Kumpulan koulukasvitarhalla. Rahoitus toimintaan saatiin Kuluttajaosuustoiminnan säätiöltä.

Monikulttuuriseen puutarhaperhekerho Basilikaan osallistui 13 perhettä, aikuisia 23 ja lapsia samoin 23. Lasten iät vaihtelivat 2 kuukaudesta 17 vuoteen, valtaosa oli alle kouluikäisiä. Alun perin tarkoituksena oli tehdä tiivistä yhteistyötä leikkipuistotoiminnan Kotoklubi Kanelin kanssa, mutta tämä kuivui kasaan koronarajoitusten vuoksi. Kerho onnistui kuitenkin hyvin ja toukokuun pienryhmätapaamisten jälkeen päästiin kesäkuussa koko kerhon voimin peltohommiin.

Puutarhaperhekerhon perusideana on tukea perheitä viljelyharrastuksen aloittamisessa ja tarjota perheille luonnonläheistä yhteistä puuhaa. Koulukasvitarhan alue on aidattu ja turvallinen toimintaympäristö pienillekin lapsille. Opastetun toiminnan kautta perheet rohkaistuvat aloittamaan itsenäisen viljelyharrastuksen ja välttävät pahimmat aloittelijan karikot.

Kerho kokoontui toukokuun puolesta välistä juhannukseen kahdesti viikossa ja heinäkuun alusta kerran viikossa syyskuun loppuun. Kerholaisten toiveesta pidettiin vielä yksi ylimääräinen kerta, jolloin vietiin Lyhtykulkueessa valoa metsän eläimille ja asukkaille, juotiin kuumaa mehua ja käytiin lopuksi hyvästelemässä kesän aikana tutuksi tullut perhepalsta.

Perhekerholla oli aiempiin vuosiin verrattuna kolminkertainen alue viljeltävänä sekä lisäksi

kasvihuone. Yhdistyksen lasten viljelyleirit ja vapaaehtoistoimintaan osallistuvat nuoret toimivat samalla palstalla tehden viljelytyötä ja saaden satoa kasvukauden edistyessä.

Moni perhe koki toiminnan koronavuoden pelastukseksi ja toiminta tuli suureen tarpeeseen. Perheet muodostivat tiiviin yhteisön ja aktivoituivat yhteiseen omaehtoiseen toimintaan muun muassa sadonkorjuujuhlassa.

Kuva. Wilma Hurskainen

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Toimintaa kouluille ja oppilaitoksille

Peruskoululaisten vierailuilla Kumpulan koulukasvitarhalla on pitkät perinteet. Koronapandemian rajoitusten vuoksi vierailuja ei pystytty keväällä järjestämään. Elo-syyskuun aikana luokkia kävi Kumpulan koulukasvitarhalla yhteensä 13, joista neljä oli yläkouluista ja loput alakouluista. Vierailuun sisältyi koulukasvitarhan ja sen toimintojen esittely, mukaan lukien luonnonmukaisen viljelyn perusasioita. Opastuksen jälkeen oli vuorossa toiminnallinen osuus, joka koostui maankäännöstä, omenoiden keräämisestä, perunannostosta tai siemenvisasta. Oppilaat saivat nostamaansa perunaa ja keräämiään omenoita kotiin.

Oppilaat olivat innoissaan päästessään kasvitarhalle. Esimerkiksi pizzamausteena käytetty oregano ja perunannosto kiinnostivat oppilaita. Maankäännössä löytyneitä kastelieroja ihmeteltiin ja keskusteltiin niiden merkityksestä maaperän rakenteelle.

Kouluvierailut toteuttivat Helsingin kaupungin strategian tavoitetta hyödyntää mahdollisimman monipuolisesti erilaisia tiloja oppimisessa. Ulkona oppimista oli painotettu vuonna 2020 koronaviruksen takia ja kasvitarha täytti tämän tarpeen. Monelle opettajalle oli lisäksi tärkeää, että kasvitarha oli kävely- tai pyörämatkan päässä, jolloin vältettiin joukkoliikenteellä kulkeminen.

Peruskoulujen lisäksi kasvitarhalla vieraili oppilaitoksista maahanmuuttajien ryhmiä. Vierailijoita oli KSL-opintokeskuksesta, Stadin ammattiopiston Osaamiskeskuksesta sekä Helsingin työväenopistosta. Kaikki näiden ryhmien opiskelijat olivat yli 30-vuotiaita ja he opiskelivat työelämään valmentavassa koulutuksessa. Aikuisryhmien kanssa tehtiin ensin pieni kierros kasvitarhalla ja tutustuttiin Suomessa kasvaviin vihanneksiin ja juureksiin. Monelle maahanmuuttajalle esimerkiksi maissi ja kesäkurpitsa sekä yrteistä minttu ja basilika olivat tuttuja jo lähtömaasta. Osallistujille oli tärkeää päästä luokkahuoneesta ulos tutustumaan suomalaiseen puutarhakulttuuriin. Tutustumiskierroksen jälkeen nostettiin perunaa tai käännettiin maata. Itse nostetut perunat olivat mieluinen tuliainen kotiin vietäväksi.

Keskusteluissa ohjaajien kanssa nousi esille, että monella maahanmuuttajalla on puutteita kielitaidossa ja muitakin esteitä työllistymiseen todettiin olevan. Kasvitarha tarjosi luontevan ympäristön keskusteluun suomeksi, mikä näkyi konkreettisesti vilkkaana puheensorinana ja nähtyjen kasvien ja työkalujen nimeämisharjoituksina.

4. Koulutukset ja tapahtumat

Kevään rajoitukset haastoivat koulutusten järjestäjät. Koulutuksia jouduttiin keväällä järjestämään etäyhteyksillä, mikä puutarhatoiminnassa tuottaa omat haasteensa. Toukokuussa päästiin jo onneksi pienissä ryhmissä kokoontumaankin.

- Henkilöstökoulutus (Teams) ke 13.5.2020 Kumpulan koulukasvitarhan kesän työntekijöille
- Luontoliikuntakoulutus ma 18.5.2020 Kumpulan koulukasvitarhan kesän työntekijöille
- Kumpulan koulukasvitarhan käyttöönotto ke 27.5.2020
- Leiriläisille viljelyyn liittyvää koulutusta ti 25.8., la 5.9., la 12.9., la 19.9.
- Työkalujen teroituspaja la 5.9. -tätä tarjottiin myös nuorisopalveluille
- Puutarhan syystyöt to 24.9. – tätä tarjottiin myös nuorisopalveluille
- Kouluvierailut, yht. 13 luokkaa

Elokuussa järjestettiin perinteinen sadonkorjuujuhla. Koronasta johtuen hieman pienemmin, mutta satoa oli myynnissä ja kahvila auki. Vierailijoita kävi noin 400- 500. Lisäksi Vihreän Oksan Werstaalla oli keväällä taimi- ja satomyyntipäiviä koulukasvitarhalla. Vielä loppuvuodesta järjestettiin pienimuotoisesti jatkojalosteiden myyntiä Kumpulan kasvitieteellisestä.

Yhdistykselle on toiminnassaan paljon **jatkuvaa koulutusta**, tekemällä opettamista ja oppimista, jota ei välttämättä pysty nimeämään erilliseksi koulutustilaisuudeksi. Puutarhalla oppimisen paikkoja tulee vastaan nuorille ja vanhemmillekin päivittäin oman työn ohessa.

Yhdistyksen koulutuksen lippulaiva on **Vihreän Oksan Werstas**, jonka toiminta perustuu puutarha-alan opetussuunnitelmaan. Lisäksi osana Itua elämään -hanketta järjestettiin lukuisia koulutuksia ja työpajoja.

5. Viestintä, vaikuttaminen ja yhteistyö

Yhdistyksen toiminnasta viestittiin omilla nettisivuilla www.lastenpuutarha.fi sekä sosiaalisen median eri kanavissa: facebook (yhdistys ja Werstas), instagram (yhdistys, Werstas, Itua elämään -hanke) ja Lanttu-blogi, jonne koottiin erityisesti leiritoiminnasta kirjoituksia.

Mannerheimin lastensuojeluliiton Lapsemme -lehteen (3/2020) tehtiin artikkeli ”Kädet mullassa” loppukesän viljelyleiristä

https://cdn.mll.fi/prod/2020/09/16150617/lapsemme3_003-042_nettiin.pdf

Kotipuutarha-lehdessä (7/2020) oli laaja artikkeli ”Tulevaisuuden kasvattajat” Kumpulan koulukasvitarhasta ja yhdistyksen toiminnasta siellä.

Suomen luonto -lehdessä (5/2020) oli keväällä Porukalla puutarhaan -artikkeli, johon haastateltiin yhdistyksen toiminnanjohtajaa.

Ruokatieto nimesi Kumpulan koulukasvitarhan **vuoden ruokakasvattajaksi**. Käytännön toteuttajana työssä on ollut Lasten ja nuorten puutarhayhdistys ry. Asiasta uutisoitiin muun muassa Ruokatiedon omissa kanavissa

<https://www.ruokatieto.fi/ajassa/tiedotteet/kumpulan-koulukasvitarhasta-vuoden-ruokakasvattaja-2020>

Vihreän Oksan Werstaasta tehtiin alkusyksystä esittely pääkaupunkiseudun työpajojen infokirjeeseen.

Puutarhaperhekerhon esittely päivitettiin keväällä museoviraston ylläpitämään elävän kulttuuriperinnön wikiin. <https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/wiki/Puutarhaperhekerho>

Yhdistykselle tehtiin uusi yleisesite ja Werstaan esite päivitettiin.

Sisäinen viestintä rakentui erilaisten henkilöstökokousten, ilmoitustaulujen ja suoran vuorovaikutuksen varaan. Whatsapp-ryhmät olivat varsin käteviä eri työryhmien väliseen ja sisäiseen viestintään, kun kaikille piti saada nopeasti tieto ja ihmiset olivat eri paikoissa.

Yhdistyksen keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat Helsingin kaupungin nuorisopalvelut sekä opetus-, sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelut, Hyötykasviyhdistys, Työhevosharrastajat, Plan

VIESTINTÄ, VAIKUTTAMINEN JA YHTEISTYÖ

Suomi, Sovinto ry, Into -etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry, Puutarhaliitto ja Sininauhaliitto (Vihreä Veräjä), Kehitysvammatuki 57, TE-toimistot, Helsingin työvoiman palvelukeskus, puutarha-alan oppilaitokset, Metropolia ja Suomen Diakoniaopisto. Lisäksi yhdistys tekee yhteistyötä koulujen, päiväkotien, palvelutalojen (Kinapori, Käpyrinne ja Töölö) ja leikkipuistojen kanssa.

Kuva. Wilma Hurskainen

6. Hallinto ja henkilöstö

Yhdistyksen säännöt uudistettiin alkuvuodesta 2020 ja uusi hallitus valittiin vuosikokouksessa jo uusien sääntöjen pohjalta. Sääntöjen uudistaminen nähtiin tarpeelliseksi sekä etäkokoustamisen mahdollistamiseksi että hallituksen koon pienentämiseksi. Koon pienentämisen toivotaan tehostavan toimintaa ja helpottavan kokousten päätösvaltaisuuden muodostumista.

Hallitus

Hallitukseen kuului vanhojen sääntöjen mukaan puheenjohtaja, kahdeksan varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Uusien sääntöjen mukaan yhdistyksen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja 5-7 varsinaista jäsentä ja 1-2.

Sääntömuutos hyväksyttiin kevätkokouksessa ja yhdistysrekisterin ohjeistuksen mukaisesti hallitus valittiin uusien sääntöjen mukaisesti: puheenjohtaja, viisi varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä.

Hallitus vastasi toimintasuunnitelman toteuttamisen seurannasta sekä yhdistyksen talouden seurannasta.

Yhdistyksen hallitus 2020

Puheenjohtaja: Satu Rumbin

Varsinaiset jäsenet: Timo-Matti Fahmy (varapj), Anu Ruohomäki, Anna-Maria Maliniemi, Päivi Toivonen, Maiju Kormano **Varajäsenet:** Eeva-Stiina Smolander, Ella Siltavuori

Henkilöstö

Toiminnanjohtaja vastasi yhdistyksen toiminnan käytännön suunnittelusta, taloudesta ja hankkeiden kokonaishallinnoinnista. Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimi Eeva-Maija Bergholm. Palkanlaskennasta ja muusta toimiston hoidosta vastasi osa-aikainen toimistosihtööri Tarja Elo.

Nuorten työpajan Vihreän Oksan Werstaan työ- ja yksilövalmentajina toimivat Mari Paakkinen, Susanna Järvi sekä Minna Sauvala (huhtikuusta vuoden loppuun). Vili Leskinen

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

oli työvalmentajana maaliskuusta lokakuun loppuun. Kuntouttavan työtoiminnan tukena oli Riikka Terävä tuntitöinä. Terävä vastasi myös puutarhaperhekerho Basilikasta yhdessä avustavan ohjaajan Eveliina Hartikaisen kanssa.

Huhtikuun alusta tehtiin oppisopimus Keuda Mäntsälän kanssa Maiju Kormanon puutarhurin opinnoista. Sopimusta jatkettiin vuoden loppuun ja se jatkuu edelleen vuonna 2021.

Kesäkauden aikana henkilöstöä oli parhaimmillaan yhdistykseen palkattuna yhtäaikaan yli 20 henkeä, kun kaikki leiriohjaajat olivat töissä. Kumpulan koulukasvitarhan leiritoiminnassa oli kesän aikana kuusi leiriohjaajaa, keittiövastaava sekä alueenhoidossa oppisopimuksella ohjaaja, neljä kesäsetelinuorta, neljä nuorta OP:n rahoituksella (Kesätyö OP:n piikkiin) sekä neljä nuorta Plan Suomen kautta. Itä-Helsingin leiritoiminnassa oli yksi leiriohjaaja ja neljä kesäsetelinuorta apuohjaajina.

Itua elämään -hanke jatkui vielä marraskuun loppuun. Hankkeesta vastasi aluksi Minna Sauvala ennen siirtymistään Vihreän Oksan Werstaalle. Pääosan vuotta hankkeesta vastasi Timo-Matti Fahmy, jonka työsuhde päättyi marraskuussa. Lisäksi hankkeeseen työllistettiin avustavaksi ohjaajaksi Elias Päivinen ja lisäksi palkattiin työntekijät vastaamaan kokkikerhosta, villivihanneksista ja tarpeen mukaan tuntityövoimaa lisäävuksi.

Henkilöstön osaamista pyrittiin päivittämään sopivin koulutuksin. Toiminnanjohtaja suoritti keväällä loppuun Ammattimainen varainhankkija -koulutuksen oppisopimuksella Rastor-instituutissa. Työ- ja yksilövalmentaja Mari Paakkinen oli osan vuotta opintovapaalla ja suoritti luonnontieteen kandidaatin tutkinnon. Lisäksi osallistuttiin lyhyisiin varsinkin työpajatoimintaan liittyviin koulutuksiin. Työssä jaksamista tuettiin työnohjauksella, jota oli Werstaalla vuoden aikana yhteensä seitsemän kertaa.

Kirjanpidosta vastasi tilitoimisto Atope Oy/Hannu Lehtinen ja tilintarkastuksen hoiti tilintarkastusyhteisö Tiliextra Oy, vastaavina tilintarkastajina HTM Matti J Mäkinen ja HTM Susanna Ahola.

Toimitilat Yhdistyksen toimisto sijaitsee Kumpulan kasvitieteellisen puutarhan yhteydessä (Jyrängöntie 2, 00560 HKI). Myös nuorten työpaja, Vihreän Oksan Werstas, toimii kasvukauden ulkopuolella samoissa tiloissa. Huhtikuusta lokakuuhun Werstas toimii Kumpulan koulukasvitarhalla (Vähänkyröntie 3-6), jossa järjestetään valtaosa myös muusta toiminnasta.

7. Talous

Vuosi oli vaikeasti ennakoitava, kun koronapandemian rajoitukset tulivat aika äkillisesti voimaan ja myös muuttuivat vuoden mittaan moneen otteeseen. Myyntitapahtumia peruttiin, leirimääriä ja leiriläisten määriä jouduttiin rajaamaan. Korvaavia hyviä ratkaisuja onneksi löytyi.

Yhdistyksen merkittävimpiä rahoituslähteitä olivat Etelä-Suomen aluehallintoviraston avustus työpajatoimintaan sekä Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden ostopalvelu Kumpulan kesävirkestystoiminnasta. Lisäksi STEAn avustusta vapaaehtoistoimintaan siirtyi vielä vuodelle 2020 siten että vapaaehtoistoimintaa oli mahdollista järjestää. Merkittävä osa rahoituksesta tuli myös Werstaan omavarainhankinnasta (pihakohteiden hoito, taimien, sadon ja jatkojalosteiden myynti) sekä leirien osallistumismaksuista.

Pienet avustukset tulivat Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ja Helsingin kaupungilta leiritoimintaan sekä Stiftelsen 7nde Mars Fondenilta leiristipendeihin ja Kulmakoulusäätiöltä viljelytaitojen ja -tietojen opettamiseen. Lisäksi saatiin korvausta kuntouttavasta työtoiminnasta, palkkatukea ja Helsinki-lisää sekä kerättiin osallistumismaksuja. Vuodelle 2020 merkittävää oli myös Etelä-Suomen aluehallintoviraston koronalisäavustus nuorten työpajatoimintaan sekä Kuluttajaosuustoiminnan säätiön rahoitus puutarhaperhekerholle.

Merkittävimmät kuluerät olivat henkilöstökulut, alueen hoidon tarvikkeet, toimintavälineet ja materiaalit leiriläisille ja pajalaisille, vuokratulot, ruokakulut kasvitarhalla, sähköinen viestintä ja kirjanpito. Henkilöstökulut pienenivät edellisestä vuodesta leirien ja leiriläisten määrän pienenemisen (koronarajoitukset) sekä opintovapaan ja pitkähkön sairausloman vuoksi. Korvaavan työvoiman palkkakulut olivat pienemmät.

Kasvutunnelin lainaa lyhennettiin vuonna 2020 siten, että sitä on noin puolet jäljellä ja laina saadaan maksettua vuoden 2021 loppuun pois. Kasvutunneli mahdollisti laajemman taimi- ja satomyynnin ja sen hyödyntämistä kehitetään edelleen.